

Pohjoisen ERVA:n kokemuksia ravitsemushoidon kehittämisessä

**Juha Saarnio
osastonylilääkäri
Operatiivinen tulosalue, OYS**

**RAVITSEMUSHOIDON STRATEGIASEMINAARI
KUOPIO
20.05.2015**

ERVA & ravitsemushoidon kehittäminen

- esityksen sisältö

- Onko ERVA:lla roolia??
- Ravitsemushoidon kehittäminen
- Ohjeistukset
- Koulutus
- Hankintaprosessit
- ERVA ravitsemustyöryhmä
 - Pohjoisia kokemuksia

Hyvä ravitsemushoito = KIVIJALKA

- nopeuttaa toipumista

- Leikkauksesta
- Infektiosta
- Traumasta
- Onkologisesta hoidosta
- Tehohoidosta
- Painehaavasta
- **Lyhentää hoitoaikoja**
- **Säästää kustannuksia**

”Vajaaravitsemus maksaa sairaaloille maltaita”

- **Huonolla syönnillä olevat potilaat viipyvät sairaalassa pidempään, saavat helpommin komplikaatioita ja kuntoutuvat huonommin**

Yle Savo 2009

Ravitsemushoidon käytännöt ja osaaminen vaihtelevat

- Tarvittaisiin tasalaatuisuutta
- Terveystieteiden ammattiryhmien ravitsemushoidon kiinnostus vaihtelee
- Ravitsemusterapeutteja on liian vähän !
 - Erityisesti perusterveydenhuollossa
- Useimmat ravitsemushoidon yksiköt pieniä: potilastyö vie suuren osan työpanoksesta
 - Jääkö aikaa kehittämistyölle?
 - Entä ohjeiden päivittämiselle?

**Olisiko ERVA:lla roolia
ravitsemushoidon
kehittämisessä??**

Auttaisiko ERVA??

- Mikä on ERVA ?
 - Kuka on ERVA:n toimija??
 - Kaikki ERVA:n ravitsemusosaajat vai yliopistosairaalan toimijat?
- Osallistuuko ”ERVA” ravitsemushoidon kehittämiseen ja koulutukseen?
 - Miten??
 - Onko sillä organisaatiota / resursseja ??
- ERVA yhteistyö; joukkuepeliä

Ravitsemushoidon kehittäminen

Mitä kannattaisi tehdä ERVA –tasolla??

- **Ravitsemushoidon kehittämistyötä**
- **Ohjeistukset**
- **Koulutukset**
- **Hankintaprosessit**
- **ERVA:n pitäisi tukea paikallista kehitystyötä ja koulutuksia**

SUBJEKTIIVINEN MIELIPIIDE

PPSHP ravitsemustyöryhmä

- **Toiminut jo 1990 –luvulta lähtien**
 - **Sairaanhoitajia**
 - **Lääkäreitä**
 - **Ravitsemusterapeutit**
 - **Ravitsemispalvelun edustaja**
 - **Apteekkari**
 - **Osastofarmaseutti**
 - **Shp:n koulutuspäällikkö**
- **V 2001 JYL Nuutisen viranhaltijapäätös**

Jyl Lauri Nuutisen VIPS v 2001

- Saattaa ravitsemushoidon ohjeisto yhtenäiseksi ja ajan tasalle koko sairaanhoitopiirissä
- Kehittää ammatillista osaamista ja yhteistyötä
- Tehdä ravitsemushoitoon liittyviä yhteenvetoja, tiedottaa niistä ja järjestää koulutusta
- Soveltaa tapahtuva kehitys omaksi hoitokäytännöksi

PPSHP ravitsemustyöryhmä

- 1990 luvulta lähtien n. 2 kokousta / lukukausi
 - Kehitystyötä, ohjeistuksia
 - Yksi ”iso” koulutus/ vuosi
 - Hankintaprosessit ERVA -yhteistyönä
- V 2010 ensimmäinen ERVA –kokous

POHJOISEN ERVA-ALUEEN KLIINISEN RAVITSEMUKSEN TYÖRYHMÄN 1. KOKOUS

ASIALISTA

30.8.2010

- 1. Kokouksen avaus**
- 2. Läsnaolijoiden esittäytyminen**
- 3. Ajankohtaisia asioita**
 - 3.1. Kliinisten ravintovalmisteiden ja ravinnonsiirtolaitteiden hankintasopimus**
 - * kertausta valinnoista ja käyttökokemuksia**
 - 3.2. Parenteraalisten ravintovalmisteiden hankintasopimus**
 - 3.3. Alueellinen ravitsemuskoulutus 1/2011**
 - * teemana munuaissairaudet ja keliakia**
 - 3.4. Ravitsemushoitosuositus**
- 4. Keskustelua työryhmän tavoitteista, toimintamuodoista ja kokoonpanosta.**
- 5. Muut asiat**
- 6. Seuraavan kokouksen ajankohdasta sopiminen.**

Juha Saarnio, puheenjohtaja

Merja Jäntti, sihteeri

Pohjoisen ERVA:n ravitsemustyöryhmän toiminta

- kokouksia 2x /vuodessa
- aktiivista yhteydenpitoa

ERVA –kokous 4.5.2015

- videoneuvottelu

OSALLISTUJAT: OYS, RAAHE, OULUN TK

**Videoyhteys: KOKKOLA, KAJAANI, KEMI, ROVANIEMI,
SELÄNNE KY**

- 1. Kokouksen avaus**
- 2. Edellisen kokouksen muistio**
 - [141110 ERVAmuistio.docx](#)
- 3. Kliinisten ravintovalmisteiden hankintaprosessin valmistelu**
- 4. Koulutusasiat**
- 5. Kehittämishankkeet ja suunnitelmat**
- 6. Muut asiat**

Pohjoinen ERVA –työryhmä: Ravitsemushoidon kehittämistyö

- **ERVA –tasolle yhtenäiset ravitsemushoidon käytännöt ja ohjeistukset**
 - Esim: Nestehoito-ohjelmat, leikkauspotilaan preoperatiivinen glukoositankkaus, letkuravitsemus, PEG - ohjeet jne
- **Keskustelun myötä vertaisarviointia toimintamalleista**
 - Parhaiden käytäntöjen levittämistä
- **PTH mukaan toimintaan !**
 - Siinä eniten haastetta

Pohjoinen ERVA –työryhmä: Hankintaprosessit

- **OYS:n toimijat: Hankintaprosessien valmistelu**
 - Hankintakriteerit, ryhmittelyt jne
 - Apteekkari, proviisori, ravitsemusterapeutit, lääkäri
- **Yhteiskokouksessa käydään läpi ja pyydetään kommentit / parannusehdotukset**
- **Jatkotyöstäminen; e-maileja**
- **Hankintapäätös yhteiskokouksessa**
- **TAVOITE: Hankintaprosessien ”virtaviivaistaminen” / selkiyttäminen**

Pohjoinen ERVA –työryhmä: Koulutus ja tiedon jakaminen

- **ERVA / shp –koulutukset**
- **Yksi ”iso koulutus”/ vuosi**
 - Näihin liitetään hankintapäätösten esittely
- **Hankintapäätöksen mukaisten tuotteiden ”käyttökoulutus” ja ohjeistukset**
 - Esim non-stop koulutukset
- **ERVA:n sairaaloiden kehitystyön ja koulutusten tukemista**
- **Myös PTH**

KOULUTUKSIA v 2010-2014

- **10/2014: Ravitseminen osana neurologisen potilaan kuntoutusta**
- **2/ 2013: Ajankohtaista tehostetusta ravitsemuksesta**
 - **Hankintapäätös, lääkkeet & ravitseminen, enteraalinen ravitseminen**
- **2/ 2012: Ikääntyneen vajaaravitseminen - haasteista käytäntöön**
- **1/2011: Munuais- ja keliakiapotilaan ravitsemushoito**
- **3/2010: Ajankohtaista ravitsemushoidosta**
 - **Obesiteetti, Obe –kirurgia, munuaispotilaat**

Pohjoinen ERVA –työryhmä - mitä hyvää ?

- **Innostuneita osajia eri aloilta**
- **Laajasti ERVA -toimijoita mukana**
- **Hyvä yhteistyö koko ERVA:n alueella**
- **Yhteiskokoukset entisestään parantaneet yhteistyötä**
- **”Yksinäisille toimijoille” keskusteluyhteys**
- **”Patistaa” miettimään kehittämiskohteita ja koulutustarpeita**

Pohjoinen ERVA –työryhmä - haasteita

- **Ollaan vielä alkutaipaleella**
 - **Paljon tekemistä joka rintamalla**
 - **Ravitsemustilan arviointi rutiiniksi/
sairaskertomukseen**
- **Toiminta on muutaman aktiivisen toimijan
varassa**
- **PTH aktiivisemmin mukaan toimintaan !**
- **Ohjeistusten päivitykset**
- **Koulutusten kattavuuden parantaminen**
- **Hankintaprosessien kehittäminen**
- **Tutkimustyö / julkaisutoiminta**

Muutakin kuin ERVA työryhmä

- **Esim ERVA:n gastrokirurgien vuosittaisissa kokouksissa tiedotettu / keskusteltu hankintapäätöksistä**
- **Teholääkäreiden koulutuksissa ravitsemusaiheita**
- **ERVA –alueen erikoisalakohtaisissa videomeetingeissä ravitsemusaiheita säännöllisesti**

Kirurgisen potilaan ravitsemushoito

**Juha Saarnio
OpTA, OYS**

**04.09.2013
OYS ERVA
Kirurgimeeting**

Sisältö

- **Perustietoa ravitsemushoidosta**
- **Vajaaravitsemuksen ongelmista**
- **Ravitsemushoidon toteutuksesta**
 - **Enteraalinen**
 - **Parenteraalinen**
- **Fast track**

Lähitulevaisuus & ERVA / SHP -taso

- Mitä SOTE –sopan keittäjät saavat aikaiseksi??
- Toivottavasti ravitsemushoidon kustannuksia säästävään vaikutukseen tartutaan
- Sekä PTH että ESH ravitsemushoito vaatisi kehittämistä ja lisäresursointia

Yhteenveto

- **ERVA:lle olisi (mielestäni) tärkeää luoda riittävästi resursoitu rooli oman alueen ravitsemushoidon kehittämisessä**
 - ERVA-RAV -yksikkö
 - ERVA työryhmä täydentävä vaihtoehto
 - Ammattiryhmien koulutukset tärkeitä
- **PTH aktiivisesti mukaan**
- **Ravitsemushoidon resursointia parannettava**
- **Jatkuvaa keskustelua tarvitaan; myös päättäjien kanssa !**

07/07/2014

KIITOS